

8.2.2017

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията правни въпроси относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно трансграничния обмен между Съюза и трети държави на копия в достъпни формати от определени произведения и други закриляни обекти, защитени с авторско право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD))

Докладчик по становище: Хелга Стивънс

PA_Legam

КРАТКА ОБОСНОВКА

Преговорите по сключването на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали („Маракешкия договор“), бяха проведени въз основа на принципа, че той представлява смесено споразумение – някои от обхванатите въпроси бяха считани за попадащи в правомощията на ЕС, а други – за попадащи в правомощията на държавите членки. Петнадесет държави членки вече са подписали Маракешкия договор.

Този договор се счита за исторически, тъй като е първият договор относно изключенията от авторското право, а също така съдържа елемент, свързан с правата на човека. Докладчикът по становище се ангажира с подобряването на достъпа до произведения, защитени с авторско право, за лица с нарушено зрение. Лицата с нарушено зрение в целия свят ще имат по-добър достъп до книги, като много организации ще могат да изпращат копия на произведения в други държави.

Докладчикът по становище допълнително се консултира с организации на хора с увреждания и заинтересовани страни и остана с впечатлението, че предложението на Комисията се приема положително. Промените в текста са ограничени до правомощията на комисията по заетост и социални въпроси, както и до това да се гарантира, че формулировката е в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и с Маракешкия договор.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правни въпроси да вземе предвид следните изменения:

Изменение 1

Предложение за регламент Позоваване 1

Текст, предложен от Комисията

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално **член 207, параграф 2** от него,

Изменение

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално **членове 19 и 207** от него,

Обосновка

В точка 113 от своето становище 3/15, представено на 8 септември 2016 г., Съдът на ЕС постанови, че членове 19 и 207 са приложими.

Изменение 2

Предложение за регламент Позоваване 1 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

като взеха предвид Протокол № 2 към Договора за функционирането на Европейския съюз относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност,

Изменение 3

Предложение за регламент Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1) Лицата, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не им позволяват четенето на печатни материали, продължават да се сблъскват с множество пречки пред достъпа до книги и други печатни материали. Необходимостта от увеличаване на броя на произведенията и другите закриляни обекти в достъпни формати, които са на разположение на тези лица, и от подобряване на тяхното движение и разпространение беше призната на международно равнище. Маракешкият договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали („Маракешкият договор“), беше **приет** на 30 април 2014 г.¹². Той задължава договарящите се страни да предоставят изключения или ограничения от/на изключителното право на носителите на авторско право и сродните му права за създаването и разпространението на копия в достъпни формати на някои

(1) Лицата, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не им позволяват четенето на печатни материали, продължават да се сблъскват с множество пречки пред достъпа до книги и други печатни материали. Необходимостта от увеличаване на броя на произведенията и другите закриляни обекти в достъпни формати, които са на разположение на тези лица, и от подобряване на тяхното движение и разпространение беше призната на международно равнище. Маракешкият договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали („Маракешкият договор“), **вече приет от Световната организация за интелектуална собственост през 2013 г.**, беше **подписан от името на Съюза** на 30 април 2014 г.¹². Той задължава договарящите се страни да предоставят изключения или ограничения от/на изключителното

произведения и други закриляни обекти, и за трансграничен обмен на копия в достъпни формати. Бенефициери по Маракешкия договор са лицата, които са слепи, с нарушено зрение, сетивно увреждане или друго увреждане — включително дислексия, което ги възпрепятства да четат печатни материали в същата степен, както лица без такова увреждане, или поради физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не могат да фокусират зрението си или да движат очите си в степента, която обикновено е необходима за четене.

---

¹² Решение 2014/221/ЕС на Съвета от 14 април 2014 г. за подписване от името на Европейския съюз на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 1).

Изменение 4

Предложение за регламент Съображение 2

Текст, предложен от Комисията

(2) С Директива [...] се цели изпълнението по хармонизиран начин на задълженията на Съюза съгласно Маракешкия договор, за да се подобри наличието за **бенефициерите** на копия в достъпни формати и тяхното разпространение в рамките на вътрешния пазар. Съгласно Директивата от държавите членки се изисква да въведат задължително изключение от

право на носителите на авторско право и сродните му права за създаването и разпространението на копия в достъпни формати на някои произведения и други закриляни обекти, и за трансграничен обмен на копия в достъпни формати. Бенефициери по Маракешкия договор са лицата, които са слепи, с нарушено зрение, сетивно увреждане или друго увреждане — включително дислексия, което ги възпрепятства да четат печатни материали в същата степен, както лица без такова увреждане, или поради физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не могат да фокусират зрението си или да движат очите си в степента, която обикновено е необходима за четене.

---

¹² Решение 2014/221/ЕС на Съвета от 14 април 2014 г. за подписване от името на Европейския съюз на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 1).

Изменение

(2) С Директива [...] се цели изпълнението по хармонизиран начин на задълженията на Съюза съгласно Маракешкия договор, за да се подобри наличието за **бенефициентите** на копия в достъпни формати **във всички държави – членки на ЕС**, и тяхното разпространение в рамките на вътрешния пазар. Съгласно Директивата от държавите членки се изисква да

някои права на носителите им, хармонизирани от правото на Съюза. Целите на настоящия регламент са да се изпълнят задълженията съгласно Маракешкия договор по отношение на износа и вноса на копия в достъпни формати в полза на бенефициери между Съюза и трети държави, които са страни по Маракешкия договор, и да се определят условията за такъв износ и внос. Такива мерки могат да бъдат предприети единствено на равнището на Съюза, тъй като обменът на копия в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти засяга търговските аспекти на интелектуалната собственост. Единственият подходящ инструмент е регламент.

въведат задължително изключение от някои права на носителите им, хармонизирани от правото на Съюза. Целите на настоящия регламент са да се изпълнят задълженията съгласно Маракешкия договор по отношение на износа и вноса на копия в достъпни формати в полза на бенефициери между Съюза и трети държави, които са страни по Маракешкия договор, и да се определят условията за такъв износ и внос. Такива мерки могат да бъдат предприети единствено на равнището на Съюза, тъй като обменът на копия в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти засяга търговските аспекти на интелектуалната собственост. **Следователно** единственият подходящ инструмент е регламент.

Изменение 5

Предложение за регламент Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Регламентът следва да гарантира, че копия в достъпни формати от книги, специализирани издания, вестници, списания и други писмени произведения, музикални партитури и други печатни материали, направени в някоя държава членка в съответствие с националните разпоредби, приети съгласно Директива [...], могат да бъдат изнасяни в трети държави, които са страни по Маракешкия договор. Достъпните формати включват брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания. Разпространението, разгласяването или предоставянето на копия в достъпни формати за лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, или за оправомощени

Изменение

(3) Регламентът следва да гарантира, че копия в достъпни формати от книги, **електронни книги**, специализирани издания, вестници, списания и други писмени произведения, музикални партитури и други печатни материали, направени в някоя държава членка в съответствие с националните разпоредби, приети съгласно Директива [...], могат да бъдат изнасяни в трети държави, които са страни по Маракешкия договор. Достъпните формати включват брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания. Разпространението, разгласяването или предоставянето на копия в достъпни формати за лица с увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, или за оправомощени

субекти в трети държави следва да се осъществява само с нестопанска цел от оправомощени субекти, установени в Съюза.

субекти в трети държави следва да се осъществява само с нестопанска цел от оправомощени субекти, установени в Съюза.

Изменение 6

Предложение за регламент Съображение 4 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4a) Настоящият регламент следва да гарантира, че в съответствие с член 9 от Маракешкия договор договарящите се страни предоставят финансови и човешки ресурси с цел улесняване на международното сътрудничество между оправомощени субекти, подходящата наличност на копия в достъпен формат и трансграничния обмен на тези произведения.

Изменение 7

Предложение за регламент Съображение 5 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(5a) Следва да бъдат разработени правителствени насоки или най-добри практики във връзка с предоставянето на копия в достъпен формат на бенефициерите съгласно разпоредбите на Маракешкия договор, след консултации с представителни групи на оправомощените субекти, като например библиотечни асоциации и библиотечни консорциуми, съвместно с други оправомощени субекти – производители на копия в достъпен формат, както и с потребители, участници от гражданското

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), по която ЕС е страна, гарантира на хората с увреждания правото на достъп до информация и правото на участие в културния, икономическия и социалния живот на равна основа с другите хора. КПХУ на ООН задължава страните по Конвенцията да предприемат всички подходящи мерки в съответствие с международното право, за да гарантират, че разпоредбите за закрила на правата върху интелектуална собственост не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до материали с културен характер.

Изменение

(7) Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), по която ЕС е страна **от 21 януари 2011 г. и която е обвързваща за държавите – членки на Съюза**, гарантира на хората с увреждания правото на достъп до информация **комуникация** и правото на участие в културния, икономическия, **политическия, трудовия** и социалния живот на равна основа с другите хора. КПХУ на ООН задължава страните по Конвенцията да предприемат всички подходящи мерки в съответствие с международното право, за да гарантират, че разпоредбите за закрила на правата върху интелектуална собственост не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до материали с културен характер.

Изменение 9

Предложение за регламент Член 2 – параграф 1 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

(1) „произведение **или** друг закрилян обект“ означава творба под формата на книга, специализирано издание, вестник, списание или друг писмен материал, включително музикална партитура, и съответните илюстрации

Изменение

(1) „произведение **и** друг закрилян обект“ означава творба под формата на **книга, електронна** книга, специализирано издание, вестник, списание или друг писмен материал, включително музикална партитура, и

върху всякакви носители и във всякаква форма, включително под формата на звукозапис — например аудиокнига, която е защитена с авторско право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;

съответните илюстрации върху всякакви носители и във всякаква форма, **онлайн или офлайн**, включително под формата на звукозапис — например аудиокнига, която е защитена с авторско право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;

Изменение 10

Предложение за директива Член 2 – параграф 1 – точка 2 – буква в

Текст, предложен от Комисията

в) лице със сетивно увреждане или друго увреждане — включително дислексия, в резултат на което практически не може да чете печатни материали в същата степен, както лице без такова увреждане; или

Изменение

в) лице със сетивно увреждане или друго увреждане – включително дислексия **или друго съответно когнитивно увреждане**, в резултат на което практически не може да чете печатни материали в същата степен, както лице без такова увреждане; или

Изменение 11

Предложение за регламент Член 5 – параграф 1 – буква г

Текст, предложен от Комисията

г) публикува и актуализира — по възможност на свой уебсайт, информация за начина, по който изпълнява задълженията, определени в букви а) до в).

Изменение

г) публикува и актуализира – по възможност на свой уебсайт **или чрез други онлайн или офлайн канали**, информация за начина, по който изпълнява задълженията, определени в букви а) до в).

Изменение 12

Предложение за регламент Член 5 – параграф 1 – буква г а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

га) предоставя при поискване техническа помощ относно достъпа до предоставените материали.

Изменение 13

Предложение за регламент

Член 5 – параграф 2 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

2. Оправомощен субект, установен в държава членка, който извършва действията, посочени в членове 3 и 4, предоставя при поискване на всеки бенефициер или носител на права следната информация:

Изменение

2. Оправомощен субект, установен в държава членка, който извършва действията, посочени в членове 3 и 4, предоставя при поискване по достъпен начин на всеки бенефициер или носител на права следната информация:

Изменение 14

Предложение за регламент

Член 5 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2 а. Държавите членки подпомагат оправомощените субекти при предоставянето на информацията относно техните практики по членове 3 и 4, както чрез обмен на информацията между оправомощените субекти, така и като предоставят по достъпен начин информацията за политиките и практиките си, включително във връзка с трансграничния обмен на копия в достъпен формат, на заинтересованите страни и на отделни представители на обществеността.

Изменение 15

Предложение за директива

Член 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. **Не по-рано от** [пет години след датата, от която се прилага] Комисията оценява настоящия регламент и представя основните констатации на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящия регламент.

Изменение

1. **В срок до** [пет години след датата, от която се прилага] Комисията, **като отчита също така технологичното развитие в контекста на достъпността**, оценява настоящия регламент и представя основните констатации на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящия регламент. **В доклада на Комисията се отчита гледната точка на съответните участници от гражданското общество, неправителствени организации и социални партньори, включително организациите на хората с увреждания и тези на възрастните хора.**

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО
ДОКЛАДЧИКЪТ ПО СТАНОВИЩЕТО Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ**

Списъкът по-долу е изготвен на абсолютно доброволна основа, като изключителна отговорност за него носи докладчикът по становището. Докладчикът е получил информация от следните субекти или лица при подготовката на проектостанowiщето:

Субект и/или лице
Европейски съюз на слепите (ECC)
Европейски форум на хората с увреждания (EDF)

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch; Agnieszka Kozłowska-Rajewicz,, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Veronica Lopez Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sogor, Romana Tomc
Green/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke
S & D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Simon Sion, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská?
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
NI	Lampros Fountoulis

0	-

2	0
ENF	Joëlle Mélin, Dominique Martin

Легенда:

+ : Гласове „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ПРОЦЕДУРА НА ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Заглавие	Трансграничен обмен между Съюза и трети държави на копия на произведения или други обекти в достъпен формат, защитени с авторското право и други сродни права, в полза на слепи лица, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали
Позовавания	COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD)
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 6.10.2016
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	EMPL 24.11.2016
Докладчик по становище: Дата на назначаване	Helga Stevens 28.11.2016
Разглеждане в комисия	8.12.2016
Дата на приемане	25.1.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 49 –: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъстващи на окончателното гласуване	Marco Valli